

“Bebras” İnformatika və Alqoritmik düşüncə

müsabiqəsinin qaydaları

Versiya: 0.2

Tarix: 05 yanvar 2023

Təşkilat komitəsi tərəfindən təsdiq edilib

1. Ümumi müddəalar
 - 1.1. “Bebras” İnformatika və Alqoritmik düşüncə müsabiqəsinin (bundan sonra **müsabiqə**) Azərbaycanda təşkili bu qaydalarla tənzimlənir.
 - 1.2. Müsabiqə Azərbaycan Respublikasında təhsil alan məktəblilər arasında keçirilir və əsas məqsədləri aşağıdakılardır:
 - 1.2.1. Məktəblilər, müəllimlər və eyni zamanda valideynlər arasında informatika, alqoritmləşdirmə və digər münasib sahələri təbliğ etmək;
 - 1.2.2. Müsabiqə vasitəsilə informatikaya həvəsi və potensialı olan şagirdləri aşkar etmək;
 - 1.2.3. Məktəblilərdə informatika sahəsinə maraq oyatmaq.
 - 1.3. Müsabiqə **ÖzünÖyrən MMC**-nin təşkilatçılığı və Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun dəstəyi ilə keçirilir.
 - 1.4. Müsabiqənin təşkilat komitəsinin üzvləri ÖzünÖyrən MMC-nin təyin etdiyi əməkdaşlar, Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun təyin etdiyi əməkdaşlar və könüllü şəkildə cəlb edilmiş digər şəxslərdən ibarətdir.
 - 1.5. ÖzünÖyrən MMC Beynəlxalq “Bebras” Komitəsi (IBC) XX Noyabr 2023-cü il tarixli qərarı ilə Azərbaycanda Milli “Bebras” Təşkilatçısı (NBO) kimi təsdiq edilmişdir.
 - 1.6. Təşkilat komitəsinin rəzilığı və neytrallığı qorumaq şərti ilə, heç bir orta təhsil müəssisəsinə bağlılığı olmayan istənilən bir şirkət, QHT, ictimai qurum, ali məktəb və ya fiziki şəxs təşkilati məsələlər üçün və ya sponsor qismində cəlb oluna bilər.
 - 1.7. Təşkilat komitəsi bu qaydalara dəyişikliklər etmək hüququnu özündə saxlayır; istənilən dəyişikliklər bebras.az internet saytının müvafiq bölməsində əksini tapdıqdan sonra qüvvəyə minmiş hesab olunur.
 - 1.8. Təhsil müəssisəsində müsabiqə bu təhsil müəssisəsinin informatika müəlliminin, yaxud mümkün olmadıqda, digər əməkdaşının (bundan sonra **koordinator**) dəstəyi ilə bu qaydalara uyğun olaraq təşkil edilir.
2. Müsabiqədə iştirak
 - 2.1. Müsabiqədə iştirak hüququ dövlət hesabına maliyyələşən və ya özəl orta məktəblərin 1-11-ci sinif şagirdlərinə (bundan sonra **iştirakçı**) verilir.
 - 2.2. İştirakçılar müsabiqədə fərdi şəkildə iştirak edirlər.
 - 2.3. Müsabiqədə iştirak etmək və ya etməmək könüllülük prinsipi ilə, şagirdin və valideynin istəyi ilə müəyyən olunur. Heç bir şagird iştirak etmək üçün məcbur edilə bilməz.
 - 2.4. Müsabiqə zamanı, iştirakçının **adı, soyadı** və şagirdin istəyi əsasında təvəllüdü, telefon nömrəsi, e-poçt ünvanı iştirakçının şəxsən özü tərəfindən daxil edilir.
 - 2.4.1. İstisna olaraq, 1-ci sinif şagirdlərinin əlifbanı təzə öyrəndiklərini nəzərə alaraq, məlumatların 2.4 maddəsinə uyğun şəkildə daxil edilməsinə koordinator tərəfindən dəstək verilə bilər.
 - 2.5. İştirak etmək üçün xüsusi istifadəçi adı və parol iştirakçıya təhsil aldığı məktəbin koordinatoru tərəfindən verilir.
 - 2.6. İştirak üçün müsabiqəyə qoşulma vaxtı koordinator tərəfindən müəyyən edilir.

- 2.7. Müsabiqədə iştirak heç bir ödəniş olmadan keçirilir. Müsabiqədə iştirak, iştirak haqqında sertifikatın verilməsi üçün iştirakçıdan heç bir halda ödəniş tələb oluna bilməz.
- 2.8. İştirakçı öz istifadəçi adı və parolunu özündə saxlaya bilər. Bu məlumatlardan istifadə etməklə, iştirakçı nəticələr elan edildikdən sonra öz nəticələrinə baxmaq hüququna malikdir.
3. Müsabiqənin keçirilmə qaydası
 - 3.1. Müsabiqə ildə bir dəfə beynəlxalq Bebras İcması (Bebras Community) tərəfindən müəyyən edilmiş tarixlərə uyğun "Beynəlxalq Bebras Həftəsi" çərçivəsində və keçirilir. Müsabiqə vaxtları Azərbaycan Respublikasının rəsmi bayramlarına, payız tətilinə uyğun olaraq bir neçə gün sürüldürülə bilər. Təşkilat komitəsinin qərarı ilə müsabiqə vaxtı dəyişdirilə bilər.
 - 3.2. Bu qaydaların 4-cü bəndindəki qiymətləndirmə qaydalarına uyğun olaraq seçilmiş şagirdlər arasında final mərhələsi təşkilat komitəsinin elan etdiyi məkanda keçirilir.
 - 3.3. Müsabiqə onlayn şəkildə, internet vasitəsilə keçirilir.
 - 3.4. Müsabiqədə iştirak üçün iştirakçıya 40 dəqiqə vaxt verilir. Vaxtın hesablanması sualların görünməsindən sonra başlayır. Müsabiqəyə başlamazdan əvvəl iştirakçının sistemə daxil olması, təlimatlarla tanış olması, özü haqqında məlumatların daxil edilməsi zamanı vaxt hesablanmır.
 - 3.5. Yaş qrupundan asılı olaraq müxtəlif sayda məsələlər təqdim oluna bilər.
 - 3.6. Məsələlər test, açıq sual, interaktiv sual şəklində verilir və çətinlik dərəcəsinə görə üç qrupa - asan (A), orta (B), çətin (C) qruplarına bölünür.
 - 3.7. İştirakçının balları Bebras Həftəsi bitdikdən sonra bir neçə saat ərzində avtomatik olaraq bu qaydaların 4-cü bəndinə uyğun olaraq hesablanır və dərhal elan edilir.
4. Qiymətləndirmə
 - 4.1. Müsabiqə başa çatdıqdan sonra nəticələr avtomatik olaraq hesablanır. Hesablama aşağıdakı qayda ilə aparılır:
 - 4.1.1. **Asan** (A tipli) sual üçün hər düzgün cavaba **6 bal** verilir;
 - 4.1.2. **Orta** (B tipli) sual üçün hər düzgün cavaba **9 bal** verilir;
 - 4.1.3. **Çətin** (C tipli) sual üçün hər düzgün cavaba **12 bal** verilir;
 - 4.1.4. **Asan** (A tipli) sual üçün hər səhv cavaba görə **2 bal** çıxılır;
 - 4.1.5. **Orta** (B tipli) hər bir sual üçün səhv cavaba görə **3 bal** çıxılır;
 - 4.1.6. **Çətin** (C tipli) hər bir sual üçün səhv cavaba görə **4 bal** çıxılır;
 - 4.1.7. Həvəsləndirmə məqsədi ilə hər bir iştirakçıya **45** bonus bal əlavə olaraq verilir.
 - 4.2. Sualların sayı yaş qrupları üzrə müxtəlif olduğundan maksimal bal hər bir yaş qrupu üçün fərqli ola bilər. Maksimal bal hər bir yaş qrupuna uyğun **45+asan sual sayı*6+orta sual sayı*9+çətin sual sayı*12** düsturu ilə hesablanır.
 - 4.3. Final müsabiqəsinə iştirakçının öz yaş qrupuna uyğun maksimal balın 80% və daha artıq toplayanlar buraxılır. Nəticənin faiz göstəricisi **(toplanan bal)/(maksimal bal)*100** düsturu ilə hesablanır.
 - 4.4. Müsabiqə zamanı hər hansı bir sualda sonradan səhv aşkar olunarsa, nəticələr hesablanarkən o sual bütün iştirakçılar üçün ləğv edilir və ümumi nəticəyə təsir göstərmir.

5. Koordinatorlar

- 5.1. Koordinatorlar işlədikləri təhsil müəssisəsində müsabiqə ilə bağlı səlahiyyətli şəxslərdir. Onlar müsabiqənin keçirilməsində mühüm rol oynayır və məsuliyyət daşıyırlar.
 - 5.1.1. Koordinator adətən məktəbin informatika müəllimi olur, hər-hansı bir səbəbdən bu mümkün olmadıqda (məsələn, məktəbdə informatika müəllimi olmadıqda, informatika müəlliminin könüllü olaraq bu işi yerinə yetirmək istəyi olmadıqda və s.), məktəbin digər əməkdaşı koordinator ola bilər.
 - 5.1.2. Koordinatorların qeydiyyatı onların özləri tərəfindən onlayn olaraq və ya təşkilat komitəsi tərəfindən həyata keçirilə bilər. Onlayn qeydiyyat zamanı təşkilat komitəsi onların məlumatlarını nəzərdən keçirib təsdiqləməlidir. Bu səbəbdən müəyyən suallar olarsa, namizədlə əlaqə saxlamaq üçün e-poçt və telefon nömrəsi qeyd olunmalıdır.
 - 5.1.3. Bir məktəbdə bir neçə koordinator ola bilər və bu say ilə bağlı heç bir məhdudiyyət mövcud deyil.
 - 5.1.4. Eyni şəxs bir neçə məktəbdə çalışırsa o zaman o çalışdığı hər bir məktəbin koordinatoru ola bilər. Belə olduqda, hər bir məktəbə uyğun olaraq qeydiyyattan keçməlidir. Texniki məhdudiyyətlər səbəbindən koordinator hər məktəb üçün fərqli e-poçt ünvanı istifadə etməlidir.
- 5.2. Müsabiqənin təhsil müəssisəsində təşkil olunması, texniki təminatın ayrılması, müsabiqə üçün vaxt bölgüsü və bu zəmindən olan işlər koordinatorun ixtiyarına buraxılır. Texniki təminatla bağlı təhsil müəssisəsinin daxilində hər hansı bir məsələyə təşkilat komitəsinin müdaxilə etmək kimi bir hüququ yoxdur.
- 5.3. Koordinatorlar müsabiqəni təhsil müəssisəsinin inzibati binası daxilində istənilən yerdə, kabinet və ya auditoriyada keçirə bilər. Müvafiq proqram təminatı olan istənilən qurğudan (stolüstü kompüter, noutbuk, planşet, smartfon və s.) istifadə etmək mümkündür.
- 5.4. İştirakçılara istifadəçi adı və ya parolların paylanması koordinator tərəfindən həyata keçirilir. Bunun üçün koordinator müvafiq təlimata uyğun istifadəçi adı və parolları əldə edib şagirdlərə təqdim edir.
- 5.5. Koordinatorlar il ərzində, müsabiqə həftəsindən əlavə olaraq, hazırlıq, təcrübə və ya daxili yarışma məqsədilə öz şagirdləri arasında müsabiqə keçirmək kimi təşəbbüslərdə sərbəstdirlər.
- 5.6. Müsabiqə zamanı hər hansı bir texniki problem səbəbindən və bu zəmindən olan fors-major hadisələri səbəbindən (məsələn, kompüterlərdə texniki nasazlıq, internet əlaqəsində problemlər, elektrik xətlərində nasazlıqlar və s.) şagirdin iştirakında məhdudiyyətlər olarsa, koordinatorlar həmin şagirdə yenidən iştirak üçün imkan yaratmaq hüququna sahibdirlər.
- 5.7. Müsabiqə bitdikdən sonra iştirakçıların adlarında olan səhvlərin düzəldilməsi koordinatorlar tərəfindən yerinə yetirilir. Bu zaman iştirakçının ad və soyadında 30%-dən çox olaraq düzəliş edilə bilməz. Bu yalnız böyük və ya kiçik hərflər, transliterasiya və digər mexaniki səhvlərin düzəldilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

5.8. Koordinatorlar tərəfindən hər hansı bir qayda pozuntusu aşkar olunarsa, təşkilat komitəsi həmin koordinatorun əlaqələndirdiyi təhsil müəssisəsinin və ya şagirdlərin nəticələrini ləğv etmək hüququna malikdir.

6. Mükafatlandırma

6.1. Müsabiqədə iştirak etmiş hər bir şagirdə topladığı balda asılı olmayaraq sertifikat verilir. Müsabiqə bitdikdən sonra koordinatorlar sertifikatları iştirakçılara çap olunmuş və ya elektron şəkildə təqdim edir. Sertifikatlar üçün heç bir halda şagirdlərdən ödəniş tələb edilə bilməz. Sertifikatların çapı üçün xərclər təhsil müəssisəsi tərəfindən ödənilə bilmədiyi halda sertifikatlar şagirdlərə elektron şəkildə təqdim edilməlidir.

6.2. Koordinatorlar təhsil müəssisəsinin rəhbərliyi və ya öz təşəbbüsləri ilə mükafatlandırma təşkil etməkdə, şagirdləri topladıqları ballara, yaş qruplarına və ya istənilən digər kriteriyalar üzrə əlavə təltiflər etməkdə sərbəstdirlər. Müsabiqə təşkilatçılarından belə bir təltifedilmə prosesinə müdaxilə etmək hüququ yoxdur.

6.3. Final müsabiqəsinin qalibləri və iştirakçıları üçün fəxri fərmanlar təşkilat komitəsi tərəfindən verilir. Təşkilat komitəsinin istəyi ilə, cari imkanlardan asılı olaraq, digər hədiyyələrin də təqdim edilməsi məsələsinə baxılması istisna edilmir.

6.4. Təşkilat komitəsinin koordinatorlara və müsabiqənin təşkil edilməsində köməklik göstərmiş, dəstək vermiş şəxslərə fəxri fərmanların verilməsi hüququ vardır. Bu, təşkilat komitəsinin qərarı əsasında təşkil edilir.